

MAK2030 HUVIRÜHMAD ARUTELUDE ESIALGNE PÄEVAKAVA

Aeg: 7. mai 2019 kl 10.00-17.00

Koht: Keskkonnaagentuuri 1. korruse saal, Mustamäe tee 33, Tallinn

Juhatas: Keskkonnaministeeriumi (KeM) metsaosakonna juhataja Kristel Järve

Protokollis: Erametsakeskusest Livia Pošlin

Osalesid:

Töörühma liikmed: Andres Talijärv, Aivar Pedaspuu, Tarmo Tüür, Bert Rähni, Toomas Muru, Linda-Mari Väli, Liina Gross, Lehar Lindre, Jaan Aiaots, Ülle Läll, Raul Kirjanen, Imbi Henno, Kristel Järve, Priit Jõeäär, Kristine Hindriks, Helen Vimberg, Ülo Vendland, Tarmo Porgand, Kadri Ukrainski, Asko Lõhmus, Renno Nellis

Asendasid: Priit Põllumäe, Jaak Nigul, Rainer Kuuba

Arutelujuhid: Peeter Vihma, Arno Baltin, Jaanus Kangur, Viktoria Saat, Ülo Vihma

Ekspertid/tehniline abi: Karli Ligi (KeM), Annaliisa Jäme (KeM), Kairi Pääsuke (KeM), Indrek Jakobson (KeM), Tuuli Levandi (KeM), Andres Onemar (Keskkonnamet), Aavo Sempelson (Keskkonnainspeksioon)

Vaatleja: metsakogu asendusliige Hele Kängsepp

Päevakord:

9.30-10.00 - Tervituskohv

10.00-12.00

3. probleemrühma arutelu

Metsaomandi struktuur ja kultuur: *metsaomandi struktuuris toimunud olulised muutused ei toeta jätkusuutliku metsamajanduse sotsiaalsete ja kultuuriliste eesmärkide saavutamist*

12.30-13.00 Lõuna

13.00-17.00

4. probleemrühma arutelu

Metsa kui elukeskkonna ja püramidkultuuri *vähene teadvustamine*

sh 15.00-15.30 Kohvipaus

Kokkuvõte:

Toimus MAK2030 huvirühmade arutelude I ploki teine kohtumine. Päeva esimeses pooles arutlesid töörühma liikmed probleemrühma „Metsaomandi struktuur ja kultuur“ teemal ning päeva teises pooles probleemrühma „Metsa kui elukeskkond ja püramidkultuur“ teemal. Esmalt toimusid arutelud rühmades ning seejärel ühiselt. Rühmade arutelu kokku lepitud ettepanekud ja erimeelsused on kirjas protokollis lisas 1. Esimese kohtumise arutelude lõplikud tulemused on protokollis lisas 2.

Peale kohtumist palutakse Asko Lõhmusel (lahkus enne selle punkti arutelu) täpsustada ettepanekut „Analüüsitakse metsa elukeskkonnana käsitlemise kaabeõigust“. Ettepanekut „Kaitsealuste metsade majandamise regulatsioon viia metsaseadusest looduskaitse seadusesse.“ käsitletakse piiranguvõondite metsade majandamise all.

Päevakorrapunktide kaupa:

3. probleemrühma „Metsaomandi struktuur ja kultuur“ arutelu

Päeva esimeses pooles toimus laudkondades kolmanda probleemrühma „Metsaomandi struktuur ja kultuur“ arutelu. Neljas rühmas kokku lepitud ettepanekud ja erimeelsused on kirjas protokollis lisas 1 punktis 1.

Pärast laudkondade arutelude lõppemist jätkati saalis ühise aruteluga. Arutelu lõplikud tulemused, nii ühisosa, erimeelsused kui ka arutamata jäänud rühmaettepanekud, on kirjas protokollis lisas 2 punktis 1.

4. probleemrühma „Mets kui elukeskkond ja pärandkultuur“ arutelu

Päeva teises pooles toimus laudkondades neljanda probleemrühma „Mets kui elukeskkond ja pärandkultuur“ arutelu. Neljas rühmas kokku lepitud ettepanekud ja erimeelsused on kirjas protokollis lisas 1 punktis 1.

Pärast rühmaarutelude lõppemist jätkati samal teemal töörühma ühise aruteluga. Arutelu lõplikud tulemused, nii ühisosa, erimeelsused kui ka arutamata jäänud rühmaettepanekud, on kirjas protokollis lisas 2 punktis 1.

LISA 1

Metsanduse arengukava aastani 2030 koostamise 7. mai huvirühmade rühmaarutelu tulemused

1. Kolmanda probleemrühma rühmaarutelude tulemused

Metsaomandi struktuur ja kultuur: *metsaomandi struktuuris toimunud olulised muutused ei toeta jätkusuutliku metsamajanduse sotsiaalsete ja kultuuriliste eesmärkide saavutamist*

1.1 Rühmaaruteludes kokku lepitud ettepanekud:

Rühm nr 1

- 1.1.1 Nõustamise ja nõustamissüsteemi kättesaadavuse ja kvaliteedi arendamine
- 1.1.2 koolitamine
- 1.1.3 Kasvava metsa ja metsamaterjali müügi tulumaksu ajatamine pikema perioodi peale kui 3 aastat tingimusel, et maksumuudatuste mõjuanalüüs näitab, et see on maksuefektiivne lahendus ja sellega ei kaasne riigile põhjendamatut koormust.

Rühm nr 2

- 1.1.4 Metsaomanike teadlikkuse suurendamine läbi nõustamise ja nõustamissüsteemi arendamise. Analüüsida tugevusi ja nõrkusi ning vajadusel muuta ja täiendada.
- 1.1.5 Erametsanduse tugisüsteem vajab jätkuvalt analüüsi ning edasi arendamist.
- 1.1.6 Tugisüsteemi ülesehituse ja antava nõu fookus peaks olema tasakaalustatud nõustamisel ja erisuguste metsamajandusvõtete kirjeldamisel. Kirjeldatakse senisest rohkem püsimeetsanduse ja turberaiete võimalusi.
- 1.1.7 Muuta maksusüsteemi (metsatulu tulumaksustamise muutmine nii, et võimaldada füüsilisest isikust metsaomanikul arvata maha 60% saadud metsatulust tehtud kulutuste ja investeeringute katteks, muuta maksusüsteemi lihtsamaks ja vähem bürokraatlikumaks, ökoloogiline maksureform).
- 1.1.8 Maamüügi tehingute reguleerimine vajab edasist täpsemat analüüsi.
- 1.1.9 Kasutada toetusi erametsanduse suunamiseks (maksmine väikemetsaomanikele, ühismetsandus, metsaühistud).
- 1.1.10 Väikemetsaomaniku mõiste vajab täpsustamist.

Rühm nr 3

- 1.1.11 Metsaomanike organisatsioonide teavitustegevus, metsaomanike teadlikkuse tõstmine ja koolitamine.
- 1.1.12 Nõustamistoetuse taotlemise lahti sidumine tulemusmõõdikutest, et tagada üleeestiline ühesugune nõuandesüsteem.
- 1.1.13 Ühismetsa mõiste sisseviimine metsaseadusesse (nt Soome ühismetsa eeskujul) ja ilma riigi toetuseta.
- 1.1.14 Füüsilistest isikutest metsaomanike arvu vähenemise peatamiseks muuta maksusüsteemi, et maa müümine ei oleks tulusam kui metsa majandamine.
- 1.1.15 Tulumaksuvabastus füüsilisest isikust metsaomanikule (metsamajanduslik tulu kuni 30 000 eurot) metsamaterjali ja raieõiguse müügil, et vähendada inimeste soovi müüa metsakinnistut.

- 1.1.16 Metsauuendamise ja hooldusraiete toetuse määramine ainult füüsilistest isikutest metsaomanikele (nt. Omandiga kuni 20 ha).

Rühm nr 4

- 1.1.17 Nõustamistoetuse taotlemise lahti sidumine tulemusmõõdikutest.
1.1.18 Läbi erametsanduse tugisüsteemi arendamise. (juba olemasolev ettepanek)
1.1.19 Piirinaabri eesostuõigus.
1.1.20 Juba kehtivale tulumaksu seadusele lisaks on võimalus, et tulumaksuvaba osa on 60 % tehingu maksumusest (kehtib füüsilisele isikule).
1.1.21 Maaomanike suurem kaasaráakimise õigus metsamaa kõrvalkasutus osas, näiteks jahindus.

1.2 Rühmaaruteludes jäänud erimeelsused:

Rühm nr 1

- 1.2.1 Inimesel peab olema võimalus näha musta nimekirja vahendajatest. Erimeelsus: ei leia, et see oleks rakendatav. (täpsustus: ettepanek on tehtud ebaetiliste võtete kasutamise kohta)
1.2.2 Metsaomandi edasise killustumise vältimiseks piirinaabrite ostueesõiguse seadmine. Erimeelsus: ostueesõigus saaks olla ainult põlistalude arendamiseks või kujundamiseks, mitte üldiselt kõigile naabritele.

Rühm nr 2

- 1.2.3 Toetuste maksmine kas eelistatult väikemetsaomanikule või ainult väikemetsaomanikule.

Rühm nr 3 ja rühm nr 4 erimeelsusi ei kirjeldanud.

2. Neljanda probleemrühma rühmaarutelude tulemused

Metsa kui elukeskkonna ja pärandkultuuri vähene teadvustamine

2.1 Rühmaaruteludes kokku lepitud ettepanekud:

Rühm nr 1

- 2.1.1 Metsa majandamise planeerimisel metsa kui elukeskkonnaga arvestamiseks kasutada kohalikul tasemel planeerimisvõimalusi (üldplaneeringud, sh KAH alade käsitlemine planeeringutes).
2.1.2 Kõik erinevad infokihid (sh looduslikud pühapaigad, rohealad ja planeeringud) peavad olema ühes rakenduses/registris, neid tuleb pidevalt uuendada.
2.1.3 Looduslike pühapaikade säilitamine läbi võimalikult kiire inventeerimise (KuM arengukava, kohalike kogukondade kaasamine) ja vajadusel kaitse tagamise (sh kompensatsioon vm toetused)
2.1.4 Looduslike pühapaikade säilitamine läbi teavitamise (sh haridus, õppematerjalid, koolimetskonnad jm).

- 2.1.5 Suurendada teadlikkust ja koolitada maaomanikke, metsataksaaitoreid jt pühapaikade ja pärandkultuuri objektide tuvastamiseks.
- 2.1.6 Raietööde käigus ei tohi kahjustada teadaolevaid looduslikke pühapaiku.
- 2.1.7 Pärandkultuuri/kultuuripärandi (sh loodushoidlikud tavad) säilimiseks: tõsta inimeste teadlikkust neist, sh läbi haridussüsteemi ning edendada nende kasutamist innovatsioonis.
- 2.1.8 Pärandkultuuri/kultuuripärandi (sh loodushoidlikud tavad) säilimiseks teavitada omanikku uutest objektidest.
- 2.1.9 Pärandkultuuri/kultuuripärandi (sh loodushoidlikud tavad) säilimiseks rakendada võimalikult sobivaid majandamisvõtteid.
- 2.1.10 Edendada nüüdisarhitektuuris puidu kui keskkonnasõbraliku materjali suuremat kasutust läbi teadlikkuse suurendamise.

Rühm nr 2

- 2.1.11 Metsa majandamise planeerimisel kasutatakse kohalikul tasemel planeerimisvõimalusi (maakonna-, teema-, üld- ja detailplaneeringud, sh KAH alade käsitlemine planeeringutes), planeerimisseaduse § 75.
- 2.1.12 Rahvusparkides piirangute seadmisel arvestada lisaks looduskaitsele eesmärkidele ka rekreatiivseid eesmärke.
- 2.1.13 Õpetajate koolitamine metsandusteamadel ja õppematerjalide uuendamine.
- 2.1.14 Looduslike pühapaikade säilitamine läbi jätkuva inventeerimise, vajadusel kaitse tagamise ja teavitamise
- 2.1.15 Üleriiklikult inventeerimise alustes kiire kokku leppimine KuM ja KeM osalusel.
- 2.1.16 Tõsta inimeste teadlikkust pärandkultuurist ja kultuuripärandist, sh läbi haridussüsteemi.
- 2.1.17 Pärandkultuuri objektid tuleb tähistada ja teavitada vastavalt vajadusele erineval moel, kuid keskkonda säästvalt.
- 2.1.18 Metsa majandate koolitamine pärandkultuuri teemadel.
- 2.1.19 Pärandkultuuri objekte kaitstakse muinsuskaitse seadusega (looduslikud pühapaigad), kogukondade koostöös võimalusel üldplaneeringute kaudu või on omaniku kaitse all.
- 2.1.20 Metsasertifitseerimine toetab pärandkultuuri objektide kaitset.

Rühm nr 3

- 2.1.21 Kohalike omavalituste üldplaneeringud, mis arvestavad nii metsamajanduse kui ka kohalike elanike soovidega sealhulgas kõrge avaliku huviga alade määramine osapoolte kokkuleppel.
- 2.1.22 Raiete teavitamissüsteemi loomine, et anda võimalus huvitatud isikute omavahelisteks kokkulepeteks.
- 2.1.23 Lihtsustada haridusasutuste jaoks metsaga seotud hariduslike projektide jaoks raha taotlemist (hõlmates erinevaid metsakasutus ja -kasvatuse viise).
- 2.1.24 Kultuuriministeeriumiga koostöös riikliku looduslike pühapaikade arengukava eesmärkide elluviimine, mille käigus inventeeritakse säilinud ajaloolised looduslikud pühapaigad.
- 2.1.25 Edendada nüüdisarhitektuuris puidu kui keskkonnasõbraliku materjali suuremat kasutust.

Rühm nr 4

- 2.1.26 Metsa majandamise planeerimisel metsa kui elukeskkonnaga kasutada ja arendada kohalikul tasemel planeerimisvõimalusi (üldplaneeringud, sh KAH alade käsitlemine planeeringutes, nii riigi kui eramaal), mille rakendamine võib olla erinev.
- 2.1.27 Metsa majandamise planeerimisel metsa kui elukeskkonnaga arvestamiseks seada rohkem efektiivseid ja mõistlikud piiranguid metsa majandamisele. (näiteks Riigimetsa lageraie korral)
- 2.1.28 Koostada Riigimetsale terviklik ruumiline planeering, et täita säästva metsanduse kõiki eesmärgi.
- 2.1.29 Analüüsitakse metsa elukeskkonnana käsitlemise kaebeõigust.
- 2.1.30 Kaitsealuste metsade majandamise regulatsioon viia metsaseadusest looduskaitse seadusesse.
- 2.1.31 Ruumiõpe ja metsandusinfo leidmine ja kasutamine.
- 2.1.32 Tõsta inimeste teadlikkust (sh üldharidussüsteemis).
- 2.1.33 Arendada prügivedamise ja pakendite süsteemi.
- 2.1.34 Suurendada prügistamine sanktsioone.
- 2.1.35 Riikliku avaliku registri loomine. (looduslikud pühapaigad)
- 2.1.36 Viia lõpuni looduslike pühapaikade inventuur.
- 2.1.37 Kaitse tagamine läbi kompensatsiooni ja muude toetuste. (looduslikud pühapaigad)
- 2.1.38 Riigipoolne omanikkude teavitamine pühapaikadest nende maal.
- 2.1.39 Edendada nüüdisarhitektuuris puidu kui keskkonnasõbraliku materjali suuremat kasutust ja taaskasutust läbi seda soodustava süsteemi loomise (nt riigihangetel puitmaterjali eelistamine, ehitusmaterjalide maksustamine).
- 2.1.40 Soodustada võimalikult pika kestvusega puitarhitektuuri ja ka puidu korduvat kasutust.
- 2.1.41 Kinnisvara arendajate, arhitektide ja projekteerijate teadlikkuse suurendamise ja innovatsiooni toetamise.

2.2 Rühmaaruteludes jäänud erimeelsused:

Rühm nr 1

- 2.2.1 Planeerida riigimaadel raieid ruumiliselt, võttes arvesse maastikulist aspekti ja metsa väärtuse tõstmise võimalusi ja arvestades kõrgendatud avaliku huviga alasid. Eriarvamus: üldprintsipi ei tohi omanikust lähtuvalt metsamajandamise põhimõtteid erineda, st eramets ja riigimets peaks majandamisel lähtuma samadest kriteeriumidest.

Rühm nr 2

- 2.2.2 Piiranguvööndi metsi majandatakse püsimeetsana. Eriarvamus: ei ole võimalik nii majandada, puudub ekspert hindamiseks. Enne tuleb panna püsimeetsanduse mõiste defineerida.
- 2.2.3 Rahvusparkides lubada ainult püsimeetsandust ning keelata lageraied ning lageraieetega sarnased raied.
- 2.2.4 Toetame igati innovatsiooni, kuid selle seos pärandkultuuri ja kultuuripärandi kasutamisega jääb ebaselgeks.

Rühm nr 3 ja rühm nr 4 erimeelsusi ei kirjeldanud.

LISA 2

Metsanduse arengukava aastani 2030 koostamise 7. mai huvirühmade arutelu lõplikud tulemused

1. Kolmanda probleemrühma ühise arutelu tulemused

Metsaomandi struktuur ja kultuur: *metsaomandi struktuuris toimunud olulised muutused ei toeta jätkusuutliku metsamajanduse sotsiaalsete ja kultuuriliste eesmärkide saavutamist*

1.1 Ühiselt lepiti kokku ettepanekud:

- 1.1.1 Erametsaomanike teadlikkuse suurendamine läbi:
 - erametsanduse tugisüsteemi/nõustamise ja nõustamissüsteemi arendamise, sh kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamise. Tugisüsteemi ülesehituse ja antava nõu fookus peaks olema tasakaalustatud nõustamisel ja erisuguste metsamajandusvõtete kirjeldamisel. Kirjeldatakse senisest rohkem pikaajalise tulu teenimise võimalusi. Arendamine põhineb eelneval analüüsil sh analüüsitakse nõustamistoetuse taotlemise kvantitatiivsete mõõdikute asendamist kvaliteedimõõdikutega.
 - koolitamise
- 1.1.2 Füüsilistest isikutest metsaomanike arvu vähenemise peatamiseks muuta maksusüsteemi, et maa müümine ei oleks tulusam kui metsa majandamine. Maksusüsteemi muutmine tingimisel, et maksumuudatuste mõjuanalüüs näitab, et see on maksuefektiivne lahendus ja sellega ei kaasne riigile ja metsaomanikule põhjendamatut koormust. Maksuseaduse muudatus ei puuduta õigusvastaselt võõrandatud kinnisvara müügi maksustamist.
- 1.1.3 Maaomanike suurem kaasaráäkimise õigus metsamaa kõrvalkasutus osas.

1.2 Erimeelsusele jäädi:

- 1.2.1 Ettepanek nr 1.1.1 (Füüsilistest isikutest metsaomanike arvu vähenemise peatamiseks muuta maksusüsteemi, et maa müümine ei oleks tulusam kui metsa majandamine. Maksusüsteemi muutmine tingimisel, et maksumuudatuste mõjuanalüüs näitab, et see on maksuefektiivne lahendus ja sellega ei kaasne riigile ja metsaomanikule põhjendamatut koormust. Maksuseaduse muudatus ei puuduta õigusvastaselt võõrandatud kinnisvara müügi maksustamist.) juurde: pikas perspektiivis siduda ökoloogilise maksureformi paketi. Eriarvamus: sisu ebaselge.
- 1.2.2 Maamüügi tehingute reguleerimine vajab edasist täpsemat analüüsi, et reguleerida metsakinnistute müügi turgu vältimaks ebaetilisi müügitehinguid.
- 1.2.3 Kasutada toetusi erametsanduse suunamiseks (maksmine väikemetsaomanikele, ühismetsandus, metsaühistud). Erimeelsus sulgudes olevas osas (alternatiivid), sh väikemetsaomaniku mõiste vajab täpsustamist.
- 1.2.4 Ühismetsa mõiste sisseviimine metsaseadusesse (nt Soome ühismetsa eeskujul) ja ilma riigi toetuseta.
- 1.2.5 Metsauuendamise ja hooldusraiate toetuse määramine ainult füüsilistest isikutest metsaomanikele (nt. omandiga kuni 20 ha)
- 1.2.6 Piirinaabri eesostuõigus. Erimeelsus selles, et annab eelkõige õigusi suurtele firmadele.

1.3 Laudkondade kokkulepitud ettepanekud, mis jäid ühiselt arutamata:

Kõik kokkulepitud ettepanekud arutati läbi.

1.4 Laudkondade erimeelsused (ühiselt arutamata):

- 1.4.1 Inimesel peab olema võimalus näha musta nimekirja vahendajatest. Erimeelsus: ei leia, et see oleks rakendatav. (täpsustus: ettepanek on tehtud ebaeetiliste võtete kasutamise kohta)
- 1.4.2 Metsaomandi edasise killustumise vältimiseks piirinaabrite ostueesõiguse seadmine. Erimeelsus: ostueesõigus saaks olla ainult põlistalude arendamiseks või kujundamiseks, mitte üldiselt kõigile naabritele.
- 1.4.3 Toetuste maksmine kas eelistatult väikemetsaomanikule või ainult väikemetsaomanikule.

2. Neljanda probleemrühma ühise arutelu tulemused

Metsa kui elukeskkonna ja pärandkultuuri vahene teadvustamine

2.1 Ühiselt lepiti kokku ettepanekud:

- 2.1.1 Metsa majandamise planeerimisel metsa kui elukeskkonnaga kasutada ja arendada kohalikul tasemel planeerimisvõimalusi (üldplaneeringud, sh kõrge avaliku huviga alade käsitlemine planeeringutes). Sealhulgas kõigile osalistele tagada [võimalikult kogu/riigi poolt valideeritud] olemasoleva ruumiinfo kättesaadavus. (Nurksulgudes osas alternatiivid, erimeelsused)
- 2.1.2 Ajalooliste looduslike pühapaikade säilitamine läbi võimalikult kiire inventeerimise koostöös Kultuuriministeeriumiga (looduslike pühapaikade arengukava, kohalike kogukondade kaasamine) ja vajadusel kaitse tagamise (sh kompensatsioon vm toetused). Teadaolevaid ajaloolisi looduslikke pühapaiku ei tohi kahjustada.
- 2.1.3 Maaomanikke, metsataksaataoreid jt teavitatakse looduslike pühapaikade ja pärandkultuuri objektide asukohtadest ning koolitatakse, kuidas neid tuvastada.
- 2.1.4 Edendada nüüdisarhitektuuris puidu kui keskkonnasõbraliku materjali suuremat kasutust ja taaskasutust pikaealistes objektides läbi teadlikkuse suurendamise ja innovatsiooni toetamise.
- 2.1.5 Metsateatist nõudvate tööde info peab olema paremini kättesaadav. Luuakse metsateatiste registreerimisest teavitussüsteem. (lepiti kokku, et 6. mai arutelu tekst tuuakse ka siia)
- 2.1.6 Õpetajate koolitamine metsandusteemadel ja õppematerjalide uuendamine.
- 2.1.7 Lihtsustada haridusasutuste jaoks metsaga seotud hariduslike projektide jaoks raha taotlemist.

2.2 Erimeelsusele jäädi:

- 2.2.1 Metsa majandamise planeerimisel metsa kui elukeskkonnaga kasutada ja arendada kohalikul tasemel planeerimisvõimalusi (üldplaneeringud, sh kõrge avaliku huviga alade käsitlemine planeeringutes). Sealhulgas kõigile osalistele tagada [võimalikult kogu/riigi poolt valideeritud] olemasoleva ruumiinfo kättesaadavus. (Nurksulgudes osas erimeelsus, toodud on alternatiivid)
- 2.2.2 Lisaks punktis 2.1.4 toodud tegevusele (Edendada nüüdisarhitektuuris puidu kui keskkonnasõbraliku materjali suuremat kasutust ja taaskasutust pikaealistes objektides läbi teadlikkuse suurendamise ja innovatsiooni toetamise) lisategevuse „ja seda soodustava süsteemi loomise.“ osas on erimeelsus.
- 2.2.3 Pärandkultuuri/kultuuripärandi säilitamiseks tõsta inimeste teadlikkust ning teavitada maaomanikke nende olemasolust. Metsamaal asuvaid pärandkultuuri

objekte kaitstakse muinsuskaitse seadusega (ajaloolised looduslikud pühapaigad), kogukondade koostöös võimalusel üldplaneeringute kaudu või omaniku kaitsega.

- 2.2.4 Punkti 2.1.5 juurde (kopeeritud 6. mai kohtumisest): Raietööde alustamiseks viiteaeg, - näiteks 10 päeva pärast raieloa saamist (metsateatis), antakse inimestele teada tööde teostamisest.
- 2.2.5 Metsa majandamise planeerimisel metsa kui elukeskkonnaga: Koostada riigimetsale terviklik ruumiline planeering, et täita majanduslikke, kultuurilisi, ökoloogilisi ja sotsiaalseid eesmärke. RMK analüüsib oma kehtivaid planeeringuid ja viib selle vastavusse säästva metsanduse printsiipidega.

2.3 Laudkondade kokkulepitud ettepanekud, mis jäid ühiselt arutamata:

Metsade prügistamise vähendamiseks:

- 2.3.1 tõsta inimeste teadlikkust (sh üldharidussüsteemis)
- 2.3.2 arendada prügivedamise ja pakendite süsteemi
- 2.3.3 suurendada prügistamine sanktsioone

2.4 Laudkondade erimeelsused (ühiselt arutamata):

- 2.4.1 Planeerida riigimaadel raieid ruumiliselt, võttes arvesse maastikulist aspekti ja metsa väärtuse tõstmise võimalusi ja arvestades kõrgendatud avaliku huviga alasid. Eriarvamus: üldprintsii bis ei tohi omanikust lähtuvalt metsamajandamise põhimõtted erineda, st eramets ja riigimets peaks majandamisel lähtuma samadest kriteeriumidest.
- 2.4.2 Piiranguvööndi metsi majandatakse püsimeetsana. Eriarvamus: ei ole võimalik nii majandada, puudub ekspert hindamiseks. Enne tuleb panna püsimeetsanduse mõiste defineerida.
- 2.4.3 Toetame igati innovatsiooni, kuid selle seos pärandkultuuri ja kultuuripärandi kasutamisega jääb ebaselgeks.

2.5 Täpsustamist vajavad ettepanekud:

- 2.5.1 Asko Lõhmusel (lahkus enne selle punkti arutelu) palutakse täpsustada ettepanekut: Analüüsitakse metsa elukeskkonnana käsitlemise kaebeõigust.
- 2.5.2 Ettepanekut „Kaitsealuste metsade majandamise regulatsioon viia metsaseadusest looduskaitse seadusesse.“ käsitletakse piiranguvööndite metsade majandamise all.